Інститут прикладної математики та фундаментальних наук Кафедра прикладної математики

Звіт до лабораторної роботи №5 з дисципліни

"Математичні основи штучного інтелекту"

студента групи ПМ-31 Подубінського Назара Прийняв: Пабирівський В.В.

Тема: Генетичний алгоритм.

Мета: Навчитись розробляти програму реалізацію генетичного алгоритму.

Завдання Розв'язати задачу комівояжера із застосуванням мурашиного алгоритму

Етапи виконання завдання

- 1. Згенерувати карту маршрутів, які відвідує комівояжер: а. кількість міст N обрати випадковим чином з діапазону 25...35; припускати, що усі міста з'єднані між собою дорогами; b. довжини доріг між містами вибрати випадковим чином як ціле число у діапазоні 10..100
- 2. Реалізувати мурашиний алгоритм для розв'язання задачі комівояжера.
- 3. Провести послідовність з 10 симуляцій на однаковій карті та провести аналіз отриманих результатів із урахуванням таких факторів:
  - а. Кількість мурах у «мурашнику».
  - b. Константа випаровування ферменту р.
  - с. Співвідношення констант α/β константа ваги/кількості ферменту α , константа видимості (довжини шляху) β

Посилання на GitHub:

https://github.com/nazarpodubinskyi/MOSHI_LAB/tree/master/Lab_5

Результати роботи програми при різних параметрах:

Клас		Урок		Понеділок	 	Вівторок	1	Середа	1	Четвер	l	П'ятниця
+ Клас А		Урок №1		Хімія		Географія	- ~~-~~ -	Математика	- ~~-~~	Хімія	I	Труд. навч.
				Чорна Г.С.		Чорна Г.С.		Чорна Г.С.		Чорна Г.С.		Кузик Р.Й.
				Кабінет 1		Кабінет 2		Кабінет 2		Кабінет 2		Майстерня
		Урок №2		Музика		Географія		Фізкультура		Труд. навч.		Географія
				Дутка М.I.		Чорна Г.С.		Кузик Р.Й.		Кузик Р.Й.		Чорна Г.С.
				Музичний клас		Кабінет 1		Спортзал		Майстерня		Кабінет 1
		Урок №3		Хімія		Музика		Фізкультура		Труд. навч.		Труд. навч.
				Чорна Г.С.		Дутка М.I.		Кузик Р.Й.		Кузик Р.Й.		Кузик Р.Й.
				Кабінет 2		Музичний клас		Спортзал		Майстерня		Майстерня
		Урок №4		Хімія		Географія		Географія		Труд. навч.		Хімія
				Чорна Г.С.		Чорна Г.С.		Чорна Г.С.		Кузик Р.Й.		Чорна Г.С.
				Кабінет 1		Кабінет 2		Кабінет 1		Майстерня		Кабінет 1
		Урок №5		Географія		Математика		Географія				
				Чорна Г.С.		Чорна Г.С.		Чорна Г.С.				
				Кабінет 2		Кабінет 1		Кабінет 2				

1	Клас Б	Τ	Урок №1	Хімія	Т	Фізика	Τ	Музика	1	Математика	1	Фізика
1				Дутка М.I.		Дутка М.I.		Дутка М.І.		Дутка М.I.		Дутка М.I.
1				Кабінет 2		Кабінет 1		Музичний клас		Кабінет 1		Кабінет 1
1												1
1			Урок №2	Труд. навч.		Музика		Математика		Хімія		Фізкультура
1				Кузик Р.Й.		Дутка М.I.		Дутка М.І.		Дутка М.I.		Кузик Р.Й.
1				Майстерня		Музичний клас		Кабінет 1		Кабінет 2		Спортзал
1												1
1			Урок №3	Хімія		Географія		Фізика		Хімія		Музика
1				Дутка М.I.		Чорна Г.С.		Дутка М.I.		Дутка М.I.		Дутка М.I.
1				Кабінет 1		Кабінет 2		Кабінет 2		Кабінет 1		Музичний клас
1												1
1			Урок №4	Труд. навч.		Фізика		Математика		Математика		Математика
1				Кузик Р.Й.		Дутка М.I.		Дутка М.I.		Дутка М.I.		Дутка М.I.
1				Майстерня		Кабінет 1		Кабінет 2		Кабінет 1		Кабінет 2
1												1
1			Урок №5	Труд. навч.		Математика		Музика				1
1				Кузик Р.Й.		Дутка М.I.		Дутка М.І.				1
1				Майстерня		Кабінет 2		Музичний клас				1
1		Ī			$\equiv_{L}$		<u> </u>		Ī			1

На даних скріншотах немає жодних конфліктів між вчителями уроками і конфліктами, оскільки параметри задані доволі високі.

			1								•
Ī	Клас А ∣ Урок №1		Труд. навч.		Хімія	1	Труд. навч.	1	Фізика		Труд. навч.
L			Кузик Р.Й.		Чорна Г.С.	-1	Кузик Р.Й.	1	Чорна Г.С.		Кузик Р.Й.
L			Майстерня		Кабінет 1	-1	Майстерня		Кабінет 2		Майстерня
1						-1					1
1	Урок №2		Географія		Географія	-1	Фізика	1	Географія		Математика
L			Чорна Г.С.		Чорна Г.С.	-1	Чорна Г.С.	1	Чорна Г.С.		Чорна Г.С.
L			Кабінет 2		Кабінет 2	-1	Кабінет 1	1	Кабінет 2		Кабінет 2
L						-1		1			1
1	Урок №3		Хімія		Фізкультура	-1	Географія	1	Фізика		Математика
1			Чорна Г.С.		Кузик Р.Й.	-1	Чорна Г.С.	1	Чорна Г.С.		Чорна Г.С.
1			Кабінет 2		Спортзал	1	Кабінет 2	1	Кабінет 1		Кабінет 1
1						-1		1			1
1	Урок №4		Математика		Хімія	-1	Фізика	1	Фізика		Труд. навч.
1			Чорна Г.С.		Чорна Г.С.	-1	Чорна Г.С.	1	Чорна Г.С.		Кузик Р.Й.
L			Кабінет 1		Кабінет 1	-1	Кабінет 2	1	Спортзал		Майстерня
L						-1		-1			1
Ī	Урок №5		Хімія		Математика		Труд. навч.	Ī			1
Ī			Чорна Г.С.		Чорна Г.С.		Кузик Р.Й.	ī_			
1			Кабінет 2		Кабінет 2	- 1	Майстерня	T			1
1						T		1			1
Ī		<u> </u>		Ī.		- -		. j -		Π.	

				l	
Клас Б Урок N	№1 Хімія	Фізкультура	Географія	Труд. навч.	Фізика
1	Дутка М.I.	Кузик Р.Й.	Чорна Г.С.	Кузик Р.Й.	Дутка М.І.
1	Кабінет 2	Спортзал	Кабінет 1	Майстерня	Кабінет 2
1	1	1			1
	№2 Музика	Хімія	Фізкультура	Хімія	Фізика
1	Дутка М.I.	— Дутка М.І.	Кузик Р.Й.	— Дутка М.І.	Дутка М.І.
1	Музичний клас	Кабінет 1	Спортзал	Кабінет 1	Кабінет 1
1	1	1			1
Урок N	№3 Математика	Географія	Музика	Математика	Фізкультура
1	Дутка М.I.	Шпаченко В.А.	Дутка М.І.	Дутка М.I.	Кузик Р.Й.
1	Кабінет 1	Кабінет 2	Музичний клас	Кабінет 2	Спортзал
1	1	1			1
Урок N	№4 Труд. навч.	Музика	Хімія	Музика	Музика
1	Кузик Р.Й.	— Дутка М.І.	Дутка М.І.	Дутка М.I.	Дутка М.І.
1	Майстерня	Музичний клас	Музичний клас	Музичний клас	Музичний клас
1	1	1			1
Урок N	№5 Фізкультура	Географія	Хімія		1
<u> </u>	Кузик Р.Й.	Шпаченко В.А.	Дутка М.I.		1
	Спортзал	Кабінет 1	Кабінет 2		

На даних скріншотах трапляється пару конфлікті, тому що я зменшив значення параметрів.

Висновок: на цій лабораторній роботі я навчився реалізовувати навчальний розклад на осноові генетичного алгоритму за допомогою мови програмування python.